

Hallituksen esitys Eduskunnalle autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä siten, että mahdollisuutta maahantuodun ajoneuvon käyttöön Tullin luvalla enintään kolmen kuukauden ajan ennen

autoveropäätöksen vahvistamista jatkettaisiin vuoden 2004 loppuun.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2004 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Autoverolain muuttamisesta 4 päivänä huhtikuuta 2003 annettu laki (266/2003) tuli voimaan 15 päivänä toukokuuta 2003. Lailla muutettiin sekä uusien että käytettynä maahan tuotavien ajoneuvojen verotusta muun muassa siirtymällä verotusarvon määrittelyssä ajoneuvon yleiseen vähittäismyyntiarvoon aikaisemmin sovelletun tuontiarvon sijasta. Verotusarvon määrittelyssä edellytettiin otettavaksi huomioon ajoneuvon varusteet ja muut yksilölliset ominaisuudet, mikä sekin merkitsi siirtymistä aikaisempaa huomattavasti yksilöllisempään ja työläämpään veromalliin. Muutos sisälsi myös takautuvia vaikutuksia jo tehtyihin verotuspäätöksiin.

Toteutettujen muutosten odotettiin yksityishenkilöiden maahan tuomien käytettyjen ajoneuvojen kasvaneiden tuontimäärien ja oikaisuvaatimusten ohella merkitsevän autoverotuksen ruuhkautumista ja käsittelyaikojen pitkittymistä tullilaitoksessa. Tästä asiakkaille aiheutuvien ongelmien ja tullilaitokseen kohdistuvien hallinnollisten paineiden lieventämiseksi eduskuntakäsittelyssä lain voimaantulosäännöksen 9 momentiksi lisättiin säännös, jonka perusteella yksityishenkilön omaa käyttöä varten maahantuomaa ajoneuvoa voidaan Tullin luvalla käyttää väliaikaisesti veroja suorittamatta liikenteeseen tietyin edellytyksin ennen autoverotuspäätöksen vahvistamista. Tämä merkitsi poikkeusta siihen autoverotuksessa ennen kaikkea valvo-

nallisilla syillä perusteltuun lähtökohtaan, että vero on suoritettava tällaisesta ajoneuvosta ennen sen ottamista käyttöön tai rekisteröimistä. Väliaikainen ajolupamahdollisuus rajattiin koskemaan vuotta 2003.

Säännöksessä tarkoitettu väliaikainen ajolupa voidaan myöntää enintään kolmeksi kuukaudeksi ajoneuvon maahantuonnista. Lupa on voimassa edellyttäen, että ajoneuvosta annetaan autoveroilmoitus viiden päivän kuluessa luvan myöntämisestä ja että ajoneuvon rekisteröintikatsastus aloitetaan 10 päivän kuluessa ajoneuvon maahantuonnista. Luvan ehtona on myös, ettei ajoneuvon omistusoikeutta siirretä. Jos ajoneuvoa koskeva veroilmoitus tai verotus peruutetaan, verovelvolliselta peritään 100 euron suuruinen ennakkoratkaisuista perittävä maksu. Sen lisäksi peritään maksu, jonka suuruus on enintään kymmenesosa siitä verosta, joka ajoneuvosta olisi tullut säännönmukaisesti suoritettavaksi. Lupamenettelyn muiden ehtojen tavoin tämän hallinnollisena seurauksena pidettävän maksun tarkoituksena on varmistaa, että ajolupa myönnetään vain niille ajoneuvoille, jotka myös verotetaan Suomessa, eikä menettelyyn turvauduta yksinomaan lyhytaikaisen verottoman käytön mahdollistamiseksi. Säännöksessä tarkoitettua hallinnollista maksua ei siten ole pidettävä varsinaisena autoverona, joten sitä ei myöskään voida ottaa huomioon vähennyksenä verosta, jos luvassa tarkoitettu ajoneuvo myöhemmin tulee Suomessa verotettavaksi.

Väliaikaisen ajoluvan lisäksi Suomessa re-

kisteröimättömänä liikenteessä käytettävälle ajoneuvolle on hankittava siirtolupa, josta säädetään ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun asetuksen (1598/1995), jäljempänä rekisteröintiasetus, 48 §:ssä. Siirtolupa voidaan myöntää pääsääntöisesti enintään seitsemäksi päiväksi. Ajoneuvon käyttö rajataan luvassa tiettyyn tarkoitukseen. Siirtoluvan myöntää joko tullilaitos tai rekisteröinnin suorittaja. Ajoneuvon kiinnitettävä siirtotarra annetaan siirtoluvan myöntämisen yhteydessä. Rekisteröintiasetuksen 48 §:ään väliaikaisesti lisätyn 5 momentin mukaan tullilaitos voi myöntäessään väliaikaisen ajoluvan myöntää myös siirtoluvan, jonka nojalla ajoneuvoa voi käyttää liikenteessä vuonna 2003 enintään kolmen kuukauden ajan ajoneuvon maahan tuonnista autoverolain voimaantulosäännöstä vastaavasti. Siirtolupaa ei näissä tapauksissa tarvitse rajata tiettyyn käyttötarkoitukseen. Jos ajoneuvon rekisteröintikatsastuksessa todetaan, että ajoneuvo voi aiheuttaa välitöntä vaaraa liikeneturvallisudelle tai merkittävästi haittaa ympäristölle, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä myönnettyistä luvista huolimatta.

Autoverotukseen tehdyt muutokset ja käytettyjen ajoneuvojen lisääntynyt tuonti ovat ruuhkauttaneet tullilaitoksen. Autoverotukseen myönnettyistä lisävoimavaroista huolimatta käsittelyajat ovat pitkittyneet erityisesti verotettaessa käytettynä tuotuja ajoneuvoja.

Nykyisen autoverolain mukaisen verotuspäätöksen keskimääräinen käsittelyaika on enimmillään ollut 51 kalenteripäivää, kun verotus edellisen autoverolain säännösten mukaan tehtynä kesti muutamia päiviä. Niissä tapauksissa, joissa Tulli on myöntänyt ajoneuvolle väliaikaisen ajoluvan, käsittelyaika on ollut enimmillään keskimäärin 60 kalenteripäivää. Käsittelyaikoja on jatkuvasti onnistuttu lyhentämään. Lokakuussa 2003 keskimääräinen käsittelyaika on ollut 34 kalenteripäivää.

Tullilaitos on tehnyt vuoden 2003 toukokuun 15 päivän ja lokakuun 15 päivän välisenä aikana yli 26 000 käytettyä ajoneuvoa koskevaa verotuspäätöstä. Syyskuussa verotuspäätöstä odotti noin 7500 veroilmoitusta, mikä vastaa keskimäärin 27 päivän päätösmäärää. On arvioitavissa, että vuoden loppuun mennessä käytettyjä ajoneuvoja tu-

daan yli 40000 kappaletta. On varsin mahdollista, että vuonna 2004 tuonti jatkuu saman suuruisena.

Väliaikainen ajolupamahdollisuus päättyy vuoden 2003 lopussa. Tullilaitoksen verotusruuhkien takia menettelyn jatkamiselle on edelleen perusteita. Menettelyä ehdotetaan jatkettavaksi vuoden 2004 loppuun, jolloin tullilaitoksella olisi mahdollisuuksia saada verotusten käsittelyajat asianmukaiselle tasolle.

Rekisteröimättömän ja verottamattoman ajoneuvon käyttö liikenteeseen edellyttää tässä esityksessä ehdotetun väliaikaisen ajolupamenettelyn lisäksi ajoneuvojen rekisteröinnistä annetussa asetuksessa säädetyn siirtolupamenettelyn jatkamista vuonna 2004. Rekisteröintiasetuksen muutos valmistellaan liikenne- ja viestintäministeriössä.

2. Esityksen vaikutukset

Väliaikaisella ajo- ja siirtolupamenettelyllä on vähennetty yksityisille verovelvollisille autoverotuspäätösten odottamisesta syntyviä haittoja. Jos menettelystä tässä vaiheessa luovuttaisiin, myös tämä hyöty menetettäisiin.

Lupien myöntämisestä aiheutuu tullilaitokselle jonkin verran hallinnollista työtä. Toisaalta järjestely vähentää verotuspäätösten käsittelyaikojen pitkittymisestä tullilaitokseen kohdistuvia vaatimuksia ja siten osaltaan antaa työrauhaa autoverojärjestelmän hallinnoitavuuden kehittämiseksi ja käsittelyaikojen nopeuttamiseksi.

Väliaikaisessa ajo- ja siirtolupamenettelyssä ei ole kysymys ajoneuvojen rekisteröinnistä, joten ajoneuvojen liikenneturvallisuuksia, teknisiä määräyksiä ja ympäristönäkökohtia koskevat edellytykset eivät tule samaan tapaan varmistetuiksi kuin varsinaisen rekisteröinnin ja siihen liittyvän verotuksen yhteydessä. Väliaikaisessa käyttömahdollisuudessa ennen verotusta voidaan nähdä myös kuluttajasuojanäkökohtiin ja verotuksen valvontaan liittyviä ongelmia. Mainittuja seikkoja on kuitenkin pyritty ottamaan huomioon lupamenettelyjen ehdoissa. Lupakäytännössä ei myöskään ole tullut ilmi sellaisia seikkoja, jotka näistä syistä antaisivat aiheutta olla jät-

kamatta lupamahdollisuutta.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Esitys perustuu Tullihallituksen ehdotukseen.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan autoverolain muuttamisesta 4 päivänä huhtikuuta 2003 annetun lain (266/2003) voimaantulosäännöksen 9 momentti seuraavasti:

—————
 Henkilön omaa käyttöä varten maahan tuotua ajoneuvoa, josta on annettu autoveroilmoitus, voidaan vuoden 2004 loppuun käyttää väliaikaisesti veroja suorittamatta tulliviranomaisen myöntämällä luvalla enintään kolmen kuukauden ajan maahan tuonnista. Lupa voidaan myöntää myös ehdolla, että autoveroilmoitus annetaan viiden päivän kuluessa luvan myöntämisestä. Luvan voimassaolo päättyy 10 päivän kuluttua verotuspäätöksen tekemisestä tai, jos ajoneuvon omistusoikeus luovutetaan taikka jos ajoneuvon rekisteröintikatsastusta ei aloiteta 10 päivän

kuluessa ajoneuvon maahan tuonnista. Jos veroilmoitus tai verotus peruutetaan 43 §:ssä tarkoitetulla tavalla, verovelvolliselta peritään enakkoratkaisusta perittävän maksun lisäksi maksu, jonka suuruus on enintään yksi kymmenesosa siitä verosta, joka ajoneuvosta olisi tullut säännönmukaisesti suorittaa. Ajoneuvon käytöstä liikenteeseen noudatetaan, mitä ajoneuvolaissa (1090/2002) ja sen nojalla säädetään.

—————
 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuu-
 ta 200 .

Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan autoverolain muuttamisesta 4 päivänä huhtikuuta 2003 annetun lain (266/2003) voimaantulosäännöksen 9 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Henkilön omaa käyttöä varten maahan tuotua ajoneuvoa, josta on annettu autoveroilmoitus, voidaan vuonna 2003 käyttää väliaikaisesti veroja suorittamatta tulliviranomaisen myöntämällä luvalla enintään kolmen kuukauden ajan maahan tuonnista. Lupa voidaan myöntää myös ehdolla, että autoveroilmoitus annetaan viiden päivän kuluessa luvan myöntämisestä. Luvan voimassaolo päättyy 10 päivän kuluttua verotuspäätöksen tekemisestä tai, jos ajoneuvon omistusoikeus luovutetaan taikka jos ajoneuvon rekisteröintikatsastusta ei aloiteta 10 päivän kuluessa ajoneuvon maahan tuonnista. Jos veroilmoitus tai verotus peruutetaan 43 §:ssä tarkoitetulla tavalla, verovelvolliselta peritään ennakkoratkaisusta perittävän maksun lisäksi maksu, jonka suuruus on enintään yksi kymmenesosa siitä verosta, joka ajoneuvosta olisi tullut säännönmukaisesti suorittaa. Ajoneuvon käytöstä liikenteeseen noudatetaan, mitä ajoneuvolaissa (1090/2002) ja sen nojalla säädetään.

Ehdotus

Henkilön omaa käyttöä varten maahan tuotua ajoneuvoa, josta on annettu autoveroilmoitus, voidaan vuoden 2004 loppuun käyttää väliaikaisesti veroja suorittamatta tulliviranomaisen myöntämällä luvalla enintään kolmen kuukauden ajan maahan tuonnista. Lupa voidaan myöntää myös ehdolla, että autoveroilmoitus annetaan viiden päivän kuluessa luvan myöntämisestä. Luvan voimassaolo päättyy 10 päivän kuluttua verotuspäätöksen tekemisestä tai, jos ajoneuvon omistusoikeus luovutetaan taikka jos ajoneuvon rekisteröintikatsastusta ei aloiteta 10 päivän kuluessa ajoneuvon maahan tuonnista. Jos veroilmoitus tai verotus peruutetaan 43 §:ssä tarkoitetulla tavalla, verovelvolliselta peritään ennakkoratkaisusta perittävän maksun lisäksi maksu, jonka suuruus on enintään yksi kymmenesosa siitä verosta, joka ajoneuvosta olisi tullut säännönmukaisesti suorittaa. Ajoneuvon käytöstä liikenteeseen noudatetaan, mitä ajoneuvolaissa (1090/2002) ja sen nojalla säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .
